

р. № 237, із змінами внесеними наказом Міністерства фінансів № 627 від 27.06.2013 : за станом на 10.11.2013 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0725-99> (дата звернення: 10.11.2013).

2. Методичні рекомендації щодо заповнення форм фінансової звітності, затверджені наказом Міністерства фінансів України 28 березня 2013 року № 433 , із змінами внесеними наказом Мінфіну від 27.06.2013 р. №635) : за станом на 10.11.2013 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : http://www.minfin.gov.ua/control/uk/publish/article?art_id=382859&cat_id=293536 (дата звернення: 10.11.2013).

3. Податковий кодекс України від 02.12.2010 р. №2755-VI, із змінами, внесеними згідно із Законом № 422-VII від 04.07.2013 р. : за станом на 10.11.2013 р. [Електронний ресурс]. — Режим доступу : <http://zakon1.rada.gov.ua> (дата звернення: 10.11.2013).

Динько Інна

здобувач

Луцький національний технічний університет

м. Луцьк

СУТНІСТЬ ПРОФЕСІЙНОГО СУДЖЕННЯ БУХГАЛТЕРА

У світовій практиці бухгалтерського обліку поняття «професійне судження» не нове і є одним із основних принципів МСФЗ [1]. Саме при підготовці звітності, відповідно до МСФЗ, зростає роль професійного судження бухгалтера. На відміну від вітчизняних правил бухгалтерського обліку, які достатньо жорстко регламентовані, застосування професійними бухгалтерами судження та оцінки при підготовці міжнародної звітності мають важливе значення.

На думку Я.В. Соколова, «професійне судження — це думка, що добросовісно висловлена професійним бухгалтером про господарську ситуацію, і є корисним як для її висвітлення, так і для прийняття дієвих управлінських рішень» [2]. Л.З. Шнейдман розглядає професійне судження як «думку, висновок, що є підставою для прийняття рішення в умовах невизначеності. Воно базується на знаннях, досвіді та кваліфікації відповідних фахівців» [3].

Думка професійного бухгалтера - це саме те, що він думає, а не те, що за нього хтось думає. Проте доволі часто у багатьох країнах Європи, у тому числі й в Україні вважають, що бухгалтер «не повинен мати свого судження». Часто те ж саме, на жаль, думають і самі бухгалтери.

Бажання працювати поза нав'язаними нормативами, спираючись тільки на свою думку, було властиво бухгалтерам англійських країн. Саме вони створили культ професійного судження. Такий підхід виріс на ґрунті англійського загального права, яке розвивалося шляхом накопичення досвіду судових рішень.

Історичне коріння загального права, на відміну від континентального, лежить не у затверджених законах, а в прецедентах. Відмова бухгалтерів від нормативного регулювання перетворює їх на думаючих фахівців. І ключем до цього повинна стати професійна думка, під якою потрібно розуміти уміння бухгалтера достовірно і сумлінно описувати і відображати фінансове положення своєї організації. Згідно з цією концепцією сліпе наслідування вимог нормативних документів, які намагаються дати відповідь на усі випадки життя, не може дозволити бухгалтерові у кожному конкретному випадку знайти переконливе і правильне уявлення про фінансовий стан підприємства, у якому цей бухгалтер працює.

Застосування професійного судження при прийнятті певного рішення зумовлює невизначеність для підприємства, оскільки результати прийнятого рішення виявляються лише в майбутньому і відсутня впевненість у тому, що фактичні результати співпадуть з очікуваними. Невизначеність призводить до появи бухгалтерських ризиків, які викликані застосуванням професійного судження. Такі ризики необхідно враховувати при організації бухгалтерського обліку, формуванні його облікової політики та системи звітності.

Втім, застосування професійного судження бухгалтера ускладнюється внаслідок частих змін законодавства; нерозуміння керівництвом облікових проблем, формальним відношенням до обліку; відсутністю зацікавленого користувача бухгалтерської інформації; значними обсягами та високою інтенсивністю праці бухгалтера.

Список використаних джерел

1. Міжнародні стандарти фінансової звітності – 2009 / [переклад з англ. ; за ред. С. Ф. Голова]. – Т. 2. – К. : – Федерація професійних бухгалтерів і аудиторів, 2009 – 1648 с.
2. Соколов Я.В. Профессиональное суждение бухгалтера: итоги минувшего века / Я.В. Соколов, Т.О. Терентьева // Бухгалтерский учет. – 2001. - № 12. – с.53-57.
3. Шнейдман Л.З. Учетная политика предприятия. – М.: Бухгалтерский учет, 2004. – 168 с.

